

GÖMD. Johanna och hennes tre barn flydde från USA för att undkomma misshandel och dödshot från hennes man. I dag måste de leva gömda i Sverige. Foto: SARA RINGSTRÖM

”Jag kidnappade mina barn för att rädda deras liv”

VARNAR. ”Jag vill uppmana unga tjejer att tänka till en extra gång innan de flyttar utomlands, skaffar barn och gifter sig. Det är inte bara att åka hem om det inte fungerar. Barnen kan hamna i en allvarlig situation som kan skada dem resten av livet. Jag hade tur och fick tillbaka mina barn. Jag hade kunnat förlora dem för alltid”, säger Johanna. Foto: SARA RINGSTRÖM

Blogga om artikeln

Länka till artikeln från ditt blogginlägg - kopiera den här adressen:

<http://www.aftonbladet.se>

För att komma med i listningen här behöver du också ha presenterat din blogg på Bloggportalen [Läs mer här!](#)

Aftonbladet.se ansvarar inte för det som står i bloggarna.

Trebarnsmamman Johanna, 33, flydde från USA till Sverige för att undkomma sin våldsamme och kriminelle make

Att föräldrar kidnappar sina barn i svåra vårdnadstvister blir allt vanligare. Just nu arbetar UD och interpol med ett hundratal fall — och principen är enkel: Barnen ska tillbaka till det land där de har sin hemvist.

Men vad händer när flykten blir en fråga om liv och död?

Söndag har träffat Johanna, 33, som kidnappade sina barn och flydde till Sverige.

För att få leva.

Hon är smal, nästan på gränsen till mager, och hon har åkt långt för att träffa oss. Några dagar tidigare har hon färgat sitt hår och vi får inte veta några detaljer kring hennes liv. Johanna har skyddad identitet. Hon och barnen kan vara i fara om någon får veta för mycket.

Mannen som misshandlade och hotade finns just nu långt härifrån. Men kommer det alltid att vara så? Vad händer om han en dag står utanför dörren och knackar på?

Det knyter sig i magen när Johanna berättar och hennes egen oro och rädsla är ständigt närvarande. Under intervjun ser jag den som en svag ryckning i hennes hand, en snabb blick mot dörren, eller i ett aldeles för häftigt andetag.

I tio år var Johanna tillsammans med Steve. De fick tre barn tillsammans och hade en vardag som en stor del av tiden kan liknas vid ett helvete.

– Jag jobbade som aupair i USA och träffade honom på en nattklubb. I började tyckte jag att han var en kul kille. Han var väldigt romantisk och jag var lite imponerad också, eftersom han arbetade inom musikindustrin och kände massa människor.

Johanna rycker på axlarna, nästan ursäktande och försöker minnas om hon var kär, eller vad det var som gjorde att hon stannade kvar så länge. I efterhand är hon inte säker.

– Han började manipulera mig ganska tidigt så jag har svårt att veta vad jag egentligen kände. Han drack väldigt mycket också och hade ett ombytligt humör. Jag kunde aldrig riktigt veta var jag hade honom. Vi hade ett "Break up make up"-förhållande, och på ett sätt gillade jag det där lite galna livet, men det finns ju en gräns...

Johanna och Steve hade ont om pengar och bodde ofta tillfälligt hos vänner. Steve arbetade sena kvällar och kunde vara borta flera dagar i sträck. Ofta visste Johanna inte var, hon kunde sällan nå honom på telefon.

– Han kunde släppa av mig utanför en dörr och säga "mina kompisar bor där, stanna hos dom tills jag hämtar dig".

Steve var också aggressiv och svartsjuk, och utan förvarning kunde han ta stryptag på Johanna och hota henne till livet.

– Mina kompisar tyckte så klart att jag skulle lämna honom. Men ibland var han jättegullig också och jag trodde hela tiden att det skulle bli bättre.

2004 födde Johanna parets första barn, en liten flicka.

– Ungefär då började han ta tyngre droger. Vi sov på madrasser hos kompisar och... ja, det är ju inte riktigt så man vill att livet med barn ska se ut.

För att Johanna skulle kunna få arbetsvisum och hjälpa till med försörjningen gick hon med på att gifta sig när Steve plötsligt friade. Men bröllopsnatten tillbringade hon ensam. Steve var ute på stan och festade med kompisar, Johanna fick inte följa med.

– I efterhand kanske det låter konstigt att jag gick med på allt det här, men det är svårt att se saker och ting som de är när man är mitt uppe i det.

Ett år efter att första dottern kommit till världen födde Johanna ännu en flicka och nu började hon förstå att Steve också var kriminell. Han hade då anhållits för misshandel, dömts för rattfylla och senare även för falsk vittnesbörd och innehav av droger.

Trots det var hon ännu inte redo att lämna honom. Det var först när Steve hade börjat rikta sin ilska mot barnen som Johanna visste att hon måste göra något.

– Han slog barnen med skärp, kastade ner dem från soffan och hotade dem till livet.

Johanna får tårar i ögonen när hon berättar:

– En dag fick jag besök av en svensk kvinna. Min äldsta dotters första kommentar till henne var "ska du slå mig nu?".

Då var Johanna gravid med tredje barnet och situationen var närmast desperat. Vad skulle hon göra?

När sonen föddes 2008 urartade situationen helt. Dagliga hot, psykiskt och fysiskt våld mot både Johanna och barnen fick henne tillslut att fly till kvinnojouren.

– När jag kom dit med barnen började det gå upp för mig hur mitt liv såg ut och jag förstod att jag och barnen inte längre kunde vara kvar i USA, säger hon.

I Sverige engagerade Johannas mamma släktingar för att få ihop pengar till flygbiljetter. Efter två månader på skyddat boende i USA reste Johanna och barnen till Sverige.

– Jag trodde att allt skulle lösa sig bara vi kom hem. Min tanke var att ansöka om skilsmässa och enskild vårdnad hemma i Sverige.

Men det visade sig snart att Johanna försatt sig i en svår situation genom att fly USA. Så fort Steve fick höra talas om att hans fru och barn befann sig i Sverige gjorde han allt för att få dem tillbaka med hjälp av internationella Haagkonventionen.

– Jag visste inte att det fanns en lag som kunde tvinga oss tillbaka till USA, säger Johanna och berättar om paniken hon kände när hennes juridiska ombud, Jessica Sandberg, berättade att det fanns en risk att barnen skulle behöva återvända.

Enligt Haagkonventionen ska barn som kidnappats eller olovligen förts bort från det land de bor i tillbaka. Det finns bara två undantagssituationer som kan åberopas. Det ena är om barnen, efter att ha uppnått en viss ålder, uttryckligen säger att de vill bo i det land där de inte har sin hemvist. Det andra är om ett återförande till hemlandet kan medföra allvarlig psykisk- och fysisk ohälsa för barnen.

Johannas enda möjlighet att få behålla barnen var att försöka bevisa att det faktiskt kunde vara farligt för dem att åka tillbaka till sin pappa i USA.

Men hur skulle hon kunna göra det?

– Min advokat berättade att det är extremt ovanligt att tingsrätten vägrar skicka tillbaka barn på grund av hälsorisk. Oftast tycker de att man ändå ska tillbaka till det andra landet och lösa vårdnadstvisten där.

Men Johannas fall är unikt. Flera personer som funnits i hennes och Steves närhet under åren i USA kunde vittna om hur illa Steve behandlat sina barn. I tingsrättsförhandlingen, våren 2009, beslutade tingsrätten därför att barnen ska stanna hos sin mamma i Sverige.

Steve själv dök aldrig upp till förhandlingen, trots att tingsrätten betalt för hans flygbiljett till Sverige. Däremot överklagade han till både hovrätt och till Högsta domstolen, som bågge fastställde tingsrättens beslut.

I slutet av juni ringde telefonen hemma hos Johanna. Det var Jessica Sandberg som berättade att barnen nu legalt får stanna trots att Johanna olovligen fört dem från USA.

Johannas fall är unikt i Sverige. Tingsrätten har aldrig tidigare utnyttjat undantagsklausulen i Haagkonventionen så som för Johanna och hennes barn.

I dag bor Johanna och hennes tre barnen på hemlig ort och har skyddad identitet.

Steve har inte gett upp och fortsätter att leta efter dem.

Åsa Passanisi

Svenska barn kan föras tillbaka enligt Haagkonventionen

I 60 procent av kidnappningsfallen är förövaren en kvinna, oftast mamman. Enligt UD fanns sammanlagt 94 svenska ärenden i juni 2009. Två tredjedelar av dessa barn var kidnappade från Sverige, en tredjedel till Sverige.

Haagkonventionen:

... är en internationell lag vars syfte är att återföra barnet till dess hemvist, dvs det land barnet anses bo i. Lagen är godkänd i 80 länder och innebär att ett svenskt barn som olovligen förts till något av dessa länder kan återföras med stöd av Haagkonventionen.

... Haagkonventionen står över vårdnadstvister och andra civilrättsliga mål.

Vill du veta mer? På hemsidan www.saknadebarn.org finns information om bortförda svenska barn och internationella avtal.

”Risken är att man förlorar sina barn”

Juridiskt ombud, Jessica Sandberg.

Johanna kidnappade sina barn — och vann vårdnaden.

Hennes juridiska ombud varnar: Gör inte som hon.

Advokat Jessica Sandberg, i Stockholm har hand of flera kända kidnappningsärenden. Johannas fall är det enda kända där man tagit hänsyn till barnens fysiska- och psykiska hälsa i första hand och bestämt att Sverige är ny hemvist, trots att barnen är födda och uppväxta i Usa.

– Haagkonventionens mål är att återföra barnen till hemlandet. Vårdnadstvister regleras av andra lagar. Därför är det väldigt riskabelt att göra som Johanna. Risken att förlora vårdnaden kan öka om man kidnappar sina barn, säger Jessica Sandberg.

Men om man lever i en våldsam relation?

– Då ska man söka hjälp på plats och först se till att man får enskild vårdnad. Att kidnappa sina barn och tro att allt kommer att lösas sig bara man kommer hem är ingen bra idé.

Varför ökar antalet kidnappade barn?

– Vi är mer rörliga än tidigare och fler bildar familj utomlands. En intressant förändring är att kvinnor i högre utsträckning än män kidnappar sina barn. Tidigare var det precis tvärtom.